

« مجموعه کتابهای کاربردی کلید »

کلید

توابع و فرمول‌ها در

اکسل

محمد تقی مروج

عنوان و نام پدیدآور	سرشناسه
مشخصهای نشر	کلید توابع و فرمولها در Excel / محمد تقی مروج؛ طراح و مجری مجموعه منصور سجاد،
مشخصهای ظاهری	تهران: کلید آموزش، توسعه آموزش، ۱۳۸۷.
فروخت	۱۲۰ ص: مصور، جدول، نمودار
شلچ	مجموعه کتاب‌های کامپیوتری کلید، ۵۲
و ضعیفیت فهرست‌نویسی	۹۷۸-۹۶۴-۲۵۵۳-۷۶-۱.
موضوع	، فیبا
موضوع	اکسل مایکروسافت (قابل کامپیوترا)
موضوع	صفحه گسترده الکترونیکی -- برنامه‌های کامپیوترا
شناوه افزوده	، بازرگانی -- برنامه‌های کامپیوترا
ردیابی دیوبی	، سجاد، مصور، ۱۳۵۱.
شماره کتابستانی ملی	HF ۵۵۴۸/۴ ۲۳۱۳۸۷، ۰۰۵/۵۴، ۱۵۵۴۴۱۸،

کلید توابع و فرمول‌ها در اکسل

از مجموعه

کلید - ۵۲

info@sajadco.com
design@sajadco.com

مؤلف: محمد تقی مروج

طرح و مجری مجموعه: منصور سجاد

مدیر تولید و طراح جلد: مهدی سجاد

صفحه‌آرایی: نازی سیاح

ناشر: کلید آموزش و توسعه آموزش

مرکز پخش:

شماره‌گان: ۳۱۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - دی ۱۳۸۷

شلچ: ۱-۷۶-۹۶۴-۲۵۵۳-۹۷۸

قیمت: همراه با ۲۵۰۰ CD ۲۵۰۰ تومان

- کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.
- هرگونه استفاده از عنوان این مجموعه که به ثبت رسیده است ممنوع و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

سخن‌نافر

تجربه چندین ساله نشر و فروش کتاب، ما را به این نتیجه رسانده بود که اکثر کاربران و کارآموزان کامپیوتر، رضایت چندانی از کتاب‌های کامپیوتر موجود در بازار ندارند. برای اخذ یک نتیجه علمی، از گروهی از اساتید دانشگاه تربیت مدرس درخواست شد که تحقیقی در این زمینه انجام دهند. نتایج این تحقیق نشان داد، از آنجا که اکثر کتاب‌های کامپیوتر موجود در بازار ایران ترجمه هستند، بایان کاربران ایرانی همانگ نیستند. بخش‌هایی از مباحث این کتاب‌ها عملاً برای کاربران ایرانی بی‌استفاده است. کیفیت ترجمه‌ها چندان مطلوب نیست و همچنین، عدم رعایت نکات آموزشی و نداشتن دید آموزشی مشکل عمدۀ دیگر اکثر کتاب‌های آموزشی در بازار است. در اکثر کتاب‌های موجود، برای آموزش یک نرم‌افزار، به شرح کارکرد دکمه‌ها و منوهای آن کفایت می‌شود و خواننده پس از مطالعه، عملانمی‌تواند کاری انجام دهد. علاوه بر این، اکثر کتاب‌ها حجم زیادی دارند و می‌خواهند همه نکات را در یک جلد بیان کنند. این کار علاوه بر خسته کردن خواننده، باعث افزایش قیمت کتاب شده و خرید آن را برای بیشتر افسار مشکل می‌سازد.

با توجه به این نتایج و برای جبران کمبودهای موجود در این بازار، با جمع‌آوری یک تیم تحریریه جوان و با تجربه تألیف و چاپ مجموعه کلیه، با توجه به نکات زیر آغاز شد:

۱ - کتاب‌های آموزشی ماباید به معنای واقعی آموزشی باشند. مهم‌ترین ملاک موفقیت کتاب آموزشی این است که کارآموز به مبحث علاقه‌مند شود و پس از مطالعه کتاب، بتواند آنچه را در کتاب گفته شده، بی‌دردسر انجام دهد.

۲ - کتاب‌های کلید باید ساده و در عین حال مفید باشند؛ باید تا حد امکان از بیجیدگی نرم‌افزارها کاسته شود تا کاربر بدون واهمه آن را فراگیرد.

۳ - قیمت کتاب‌ها باید تا حد امکان پائین باشد. در این راستا باید تا حد امکان حجم کتاب‌ها کم شود و فقط نکات مهم و کلیدی بیان شود. با پرهیز از زیاده‌گوئی و توضیح نکات غیرضروری، می‌توان کتاب را کم حجم‌تر و در نتیجه ارزان‌تر کرد.

۴ - باید تا حد ممکن کار عملی در کتاب‌ها انجام شود، زیرا کارآموز تا کار عملی انجام ندهد، آموزش برایش درونی نخواهد شد. تا جایی که موضوع آموزش اجازه می‌دهد، آموزش باید از طریق انجام پروره و حل تمرین باشد.

۵ - کارآموز باید به موضوع آموزش علاقه‌مند شود. باید بداند که با فراغتمند این موضوع، کدام یک از مشکلاتش حل می‌شود و این نرم‌افزار چه کمکی در زندگی به او خواهد کرد. اگر مابتولیم این ارتباط را بین خواننده و موضوع آموزش برقرار کنیم، لازم نیست همه نکات نرم‌افزار را بیان کنیم، زیرا در این صورت، کارآموز، نکات ناگفته را نیز خودش فرامی‌گیرد.

انتشارات کلید آموزش

برنامه‌ریزی، هدایت و نظارت بر مجموعه کتابهای کاربردی

((کلید))

منصور سجاد

۱۳۸۷ دی

چاپ اول

فهرست مطالب

۹	پیش‌گفتار
۹	آنچه در این کتاب می‌خوانید
۱۰	این کتاب برای چه کسانی مناسب است؟
۱۱	فصل اول: توابع ریاضی، مهندسی و آمار
۱۱	توابع ریاضی
۱۲	جمع چند بعدی
۱۵	مثال‌هایی از دیگر توابع
۱۸	گرد کردن اعداد
۲۰	آشنایی با چند تابع جالب دیگر
۲۱	دستورات جمع شرطی
۲۲	ضرب و جمع همزمان
۲۴	دستورات مهندسی (Engineering)
۲۵	توابع آماری (Statistical)
۲۵	تجزیه و تحلیل یک ریز نمره
۲۷	آیا رابطه‌ای بین تبلیغات و فروش وجود دارد؟
۲۸	من بلدم بشمارم
۳۱	یافتن کوچک‌ترین‌ها و بزرگ‌ترین‌ها
۳۵	فصل دوم: فعالیت اقتصادی با چشمان باز
۳۵	توابع مالی در اکسل
۳۶	می‌خواهم وام بگیرم، لطفاً کمک کنید
۳۹	فصل سوم: اکسل هم اهل منطق است
۳۹	عبارت‌های منطقی

۴۰	چند اصل مهم
۴۱	عملگرهای منطقی
۴۲	استفاده از توابع به صورت تودرتو
۴۳	دستور شرطی IF
۴۶	پروژهای جالب دیگری با IF
۴۸	تابع دریافت اطلاعات (INFORMATION)
۵۱	فصل چهارم: تابع جستجوگر (Lookup)
۵۱	تعداد سطر و ستون‌های یک محدوده
۵۲	ساختن فرم‌هایی که به صورت خودکار تکمیل می‌شوند
۵۴	جستجوی دقیق‌تر با VLOOKUP
۵۶	جستجوی ماتریسی با INDEX
۵۸	نام من در کجا این فهرست است؟
۵۹	دستور CHOOSE
۶۰	ترکیب توابع و راه حل‌های زیبا
۶۵	دستور OFFSET
۶۹	فصل پنجم: تابع متغیر
۷۳	فصل ششم: گذر عمر در اکسل
۷۳	دستورات تاریخی!
۷۴	قالب‌های متنوع برای تاریخ
۷۵	اکسل از تاریخ چه می‌فهمد؟
۷۶	معرفی چند تابع
۷۸	دستورات ساعتی
۷۹	درج همزمان تاریخ و ساعت
۸۱	فصل هفتم: دستورها و فرمول‌های آرایه‌ای

۸۱	قدم اول با چند مثال ساده
۸۳	افق‌های روشنی که در پیش داریم
۸۵	جمع شرطی به صورت آرایه‌ای
۸۹	چند یروزه متنوع دیگر
۹۲	جستجوهای چندگانه
۹۴	برآژش داده‌ها
۹۹	فصل هشتم: توابع بانک اطلاعاتی
۹۹	بلای اعتیاد را از جامعه‌مان دور کنیم
۱۰۱	نکته‌های ترکیب شرط‌ها
۱۰۳	فصل نهم: پیغام‌های خطأ و روش‌های رفع اشکال
۱۰۵	برطرف کردن خطأ
۱۰۶	نظارت اکسل هنگام ثبت فرمول
۱۰۷	پیغام‌های هشدار
۱۰۸	دور باطل در فرمول چرخه‌ای
۱۱۰	بورسی گرافیکی ارتباط خانه‌ها
۱۱۱	پنجره نظارت
۱۱۲	پیوندهای خراب
۱۱۵	فصل دهم: چند نکته و ترفند
۱۱۵	استفاده از راهنمای اکسل
۱۱۶	تعریف علامت جداگننده در فرمول‌ها
۱۱۷	چند ترفند
۱۱۹	فهرست منابع و معرفی چند سایت

پیش‌گفتار

در کتاب "کلید اکسل ۲۰۰۷" اصول کار با نرم‌افزار اکسل آموزش داده شد و گوشش‌هایی از کاربردهای گسترده‌ی این نرم‌افزار ساده و قادر تمند در رشته‌ها و زمینه‌های مختلف نشان داده شد.

مهم‌ترین نقطه‌ی قدرت اکسل در تابع‌هایی است که در آن تعریف شده و هنگام فرمول نویسی قابل استفاده هستند. در کتاب قبلى تعداد کمی از این توابع معرفی شدند. اما از آنجا که تنوع و تعداد این توابع بسیار زیاد است کتاب‌های مختلفی در بازار عرضه شده‌اند که به صورت ویژه به آموزش و معرفی توابع پرداخته‌اند. ضمن اینکه زیاد بودن تعداد توابع موجود در اکسل باعث شده است که منابع مربوط، به کتاب‌هایی قطور تبدیل شوند. از آنجا که در مجموعه کتاب‌های کلید، هدف همواره تولید کتاب‌های پر محتوا و کاربردی اما کم حجم بوده است، برای همین تولید کتابی با موضوع توابع اکسل و در چارچوب مجموعه کلید به برنامه‌ریزی دقیقی برای تنظیم محتوا نیاز داشت که حاصل آن هم اکنون در اختیار شماست.

آنچه در این کتاب می‌خوانید

در این کتاب تعداد زیادی از توابع اکسل در قالب نزدیک به ۷۰ پروژه و مثال کاربردی معرفی شده‌اند. مشکلی که خیلی از کاربران با توابع اکسل دارند این است که چارچوب استفاده از تابع را می‌دانند اما هنگام به کارگیری آن برای انجام کارهای عملی شان با مشکل مواجه می‌شوند. اما پروژه‌های بسیار متنوعی که در این کتاب هستند به شما کمک می‌کند که به جای حفظ کردن نام تابع، به درک دقیق عملکرد آن پردازید.

همچنین برای درک بهتر مطالب، تمرین‌های بسیار مهم و جالبی نیز در پایان برخی درس‌ها آورده شده است. پاسخ تمرین‌ها و همچنین فیلمی از

پروژهایی که در کتاب انجام شده‌اند در دیسکی که همراه کتاب هست قرار گرفته‌اند. فیلم‌های آموزشی موجود در دیسک به درک روش کار و سرعت بخشیدن به فرآیند، بسیار کمک می‌کنند. و البته باید بر این نکته مهتم تاکید کنم که شرط درک درس‌ها و یادگیری آنها این است که خواننده حتماً تک‌تک پروژه‌های معرفی شده را انجام دهد.

این کتاب برای چه کسانی است؟

برای استفاده از این کتاب باید با اصول پایه‌ی کار در اکسل آشنایی داشته باشید. مبنای دانش خواننده در این اثر، کتاب "کلید اکسل ۲۰۰۷" بوده است. برخی از مفاهیمی که انتظار است خواننده‌ی این کتاب آنها را بداند و در مرجعی که گفته شد نیز آموزش داده شده‌اند بدین شرح هستند:

- اصول اولیه کار در اکسل نظری شناخت محیط کار و ذخیره‌سازی و بازیابی فایل‌ها
- روش نوشت‌فرمول‌ها و روش‌های مختلف در استفاده از تابع‌ها
- آشنایی با روش‌های آدرس‌دهی و تفاوت مرجع نسبی و مطلق و نام‌گذاری روی خانه‌ها و محدوده‌ها
- روش ساختن و نام‌گذاری جدول‌ها (Tables) در اکسل ۲۰۰۷ یا List‌ها در اکسل ۲۰۰۳

هر چند این کتاب به صورت یک خودآموز آسان طراحی شده است، اما تنوع مسایل مطرح شده در آن به گونه‌ایست که می‌توانید آن را به عنوان یک مرجع کوچک در کتابخانه‌ی خود داشته باشید تا هرگاه به مشکلی برسورد کردید یا موضوعی را فراموش کردید از آن استفاده کنید. امیدوارم تلاش گسترده‌ای که در این کتاب به ثمر نشسته است به طبع خوانندگان عزیز خوش آید.

با آرزوی شادی روزافرون

محمد تقی مروج

moravej@kelid.ir